

כל שעה פרק שני פסחים

כ"א.

עין משפט ג'ר מצוה

סו א מיי פ"א מכלות
מקנ ד' ד סגנ לאון
ע:
ב מיי פ"ב מכל אסורי
מוצח הלכה י:

מוסף תוספות

א. הואיל ומותר לרב אחא
לאכול חמץ של אחרים
לפרש"י. מוס' שאק. ב.
דקאמר אבל אהא אוכל
של אחרים ושל גבוה. ש.
ג. גבי הקדש דלא שייך
קלב"מ דאם לא כן אין לך
אדם שמועל בהקדש אי"כ
בפסח נמי דאיכא כח
ליחייב ולא הוה לן למימר
דקלב"מ. מוס' נמונות ל:
ד. ולא אמרינן דוקא
במיתה דגלי גלי אבל כי
איכא כח לא. ש. מוס'
ו. ואפילו אוכל תרומת
עצמו דלא גזל מידו משום
כפרה לעצמו דחומש
לכחן. ש. ו. [אבל]
(ד)תשלומי קודש לא
משום כפרה הוא אלא
ממון חייבו הכהוב לשלם
מחמת שגול את הקדש.
מוס' שאק. ד. מושם דבא
לכפרה. מוס' י"פ.
מוס' קודש קדשת הגוף.
ו. מוס' האל"ש. ט. כי האי
חמץ. מוס' שאק. י. ולא
שייבא ביה מעלה. ש.
יא. אלא לכלבים כגון
קדשים שמתו או נטרפו
אבל הני אסורים מחמת
חריפות חלוין שנתערבו
בהן אבל קדשים גופייהו
אם היה מכירן דחוו
לירידה שרי להאכילן
לכלבים ולכלבים. מוס'
זכמי: על: י. והיינו
טעמא. דדרשינן ואכלת
ולא ללכתין כלומר דבר
שאין עומד אלא ללכתין
אבל הויא דחוו לירידה
אישתרו לגמרי. ש.

רבינו הגאון (המשך)

למעמיהו. דאיתמר האוכל
חמץ של נכרי שעבר עליו
הפסח, לברור י' יהודה,
רבא אמר לוקה, דהא
תמא קתני, לא שגא
ירושאל ולא שגא דבכרי.
חמץ לפני זמנו ולאחר זמנו
עובר בלאו. ואמרין מאי
טעמייהו ד' יהודה, תלחא
קריא כתיב, חד לפני זמנו,
שנאמר לא תאכל עליו
חמץ והוא משעה ששית
עד שחישת הפסח, וחד
לאחר זמנו לא יאכל חמץ,
וחד תוך זמנו שחייב לאו
וברת, שנאמר כי כל אוכל
מחממת ומכרתה וגו', ולא
יליף שאור דאכילה משאור
דרביא. רב אחא בר יעקב
אומר אינו לוקה לילף
שאר כו', והדר ביה רב
אחא בר יעקב, דתניא
האוכל חמץ של הקדש
במזד מעל, ויש אומרים
לא מעל. מאן יש אומרים,
אי' חסדיא ר' נחוניא הוא
דפטר מחויב כרת מן
תשלומין מחויב מיתת
חמץ, וכיון שאוכל חמץ
בפסח חייב כרת ופטור
משלם קרבן מעילה. יב.
יוסף אמר בפודין קדשים
להאכילם לכלבים פליגי.
פי' התמזק הזה אע"פ
שהוא קדש בין בפסח בין
לאחר הפסח אסור
באכילה, מיהו פודין אותו
להאכילו לכלבים, והרי
לפדומו

כדין הוא דאפי' תוך זמנו מותר. פרש"י מותר באכילה וקשה
דאי אפשר אס לא יהא שלו זשעת אכילה דאס נתן לו
הנכרי הרי הוא שלו ואס גזל מנכרי הרי חייב באחריותו ולא גרע
מחמץ שחייב באחריותו דהוי כשלו ועוד לקמן דקאמר ואודו
למעמיהו דפליגי בחמץ שעבר עליו
הפסח ליפגו בפסח גופייהו^א ונראה
לרבינא דהא דקאמר אפי' תוך זמנו
מותר היינו בהנאה והא דקאמר אבל
אמה אוכל של אחרים לאו דוקא
אי נמי אחר זמנו קאמר ומיהו בשל
גבוה^ב קשה לפרש בתוך הפסח דאס
לא פדאו אסור בהנאה ואס פדאו
הרי הוא שלו ושמתא י"ל אבל אמה
נהנה משל גבוה שלא יהא אסור
חמץ אבל אסור הקדש יש:

מאן יש אומרים ר' נחוניא. תימה
(לר"י דמאן דיליף אסון אסון
כריש שלו נערו' (כמונ' ג.)^א) ואית ליה
מיתה צדי שמים פטור מן התשלומים
לר' נחוניא אס כן לרבי דאמר לקמן
(דף ג.) הזיד במעילה במיתה אמאי
פטור כרת מתשלומים והא אע"ג
דבעלמא פטור מיתה מתשלומין הכא
לא פטר דגלי לן קרא^ד דבשוגג חייב
וה"ה כרת אע"ג דזכרת הוא כמזיד
בשוגג יסמידי ואור"י דמיתה דגלי
לן קרא דלא פטרה הכא מתשלומים
גלי זכרת דלא גלי לא גלי וא"ת והא
אמר לקמן (דף לא:) האוכל תרומת
חמץ בפסח בשוגג משלם קרן וחומש
ומוקמי' לה כר' נחוניא ואפי"ה מיחייב
בתשלומין משום חייב מיתה דתרומה
מתשלומין משום חייב מיתה דתרומה
הכי נמי לא מיפטר משום כרת על
חמץ ואור"י דתשלומי תרומה מחמת
כפרה הם דמוכה במסכת תרומות
(פ"ו מ"ה)^ה דתנן אס רבה כהן למחול
אינו יכול למחול^ו וכיון דכפרה הוא
אין כרת פוטרו משום קס ליה דכרעה
מיניה ומדע דהא מתאן דלא יליף אסון
אסון ולא פטר מן חמץ שמים
מתשלומין אס כן חולב תרומת חמץ
אמאי משלם דלא שייך למימר כיון
שמיתה אינה פוטרת ה"ה כרת דהא
מיתה לא פטרה זשום מקוס אלף
ע"כ מטעם כפרה הוא ועוד אור"י
דהכא אמי אליצא דרבען דאמר
היז במעילה צאורהה"ש:

רבי נחוניא ה"ה. אע"ג דהכא
בשוגג איירי מדקמיני מעל
ולא מעל מ"מ קיימא לן כחוקיה
דאמר^ז חייבי מיתות שוגגין פטורים
מן התשלומין וה"ה כרת לר' נחוניא
הקשה רבינא אמאי פטורין הכא
מקרנן מעילה משום דקס ליה
דכרעה מיניה ה"ה אמר בהנאה צבלי
שגג צבולים והיז צבלי חייב על האוכלים משמתא ועל הכלי שקילה
אלמא קס ליה דכרעה מיניה לא פטר מקרבן^ח ומיזין וכל דפטור
מקרן וחומש פטר נמי מקרבן שאין אשם מעילות זא אלף כשיש
קרן וחומש: **אין פודין את הקדשים וכו'.** הקשה הר"ח דכפ"ז
דכבורות (דף יד:) משמע דלא פליגי אפי' בקדושת דמים^ט
דכרעה מיניה ה"ה אמר בהנאה צבלי שגג צבולים והיז צבלי חייב על האוכלים משמתא ועל הכלי שקילה
אלמא קס ליה דכרעה מיניה לא פטר מקרבן^ח ומיזין וכל דפטור
מקרן וחומש פטר נמי מקרבן שאין אשם מעילות זא אלף כשיש
קרן וחומש: **אין פודין את הקדשים וכו'.** הקשה הר"ח דכפ"ז
דכבורות (דף יד:) משמע דלא פליגי אפי' בקדושת דמים^ט
דכרעה מיניה ה"ה אמר בהנאה צבלי שגג צבולים והיז צבלי חייב על האוכלים משמתא ועל הכלי שקילה
אלמא קס ליה דכרעה מיניה לא פטר מקרבן^ח ומיזין וכל דפטור
מקרן וחומש פטר נמי מקרבן שאין אשם מעילות זא אלף כשיש
קרן וחומש: **אין פודין את הקדשים וכו'.** הקשה הר"ח דכפ"ז
דכבורות (דף יד:) משמע דלא פליגי אפי' בקדושת דמים^ט

דישראל נמי מישרא שרי. בהנאה לאחר זמנו: לעולם ר' יהודה היא.
למע"ג דפקא ליה מקראי דלאחר זמנו אסור קרא בשאור דישאל
קאמר אבל דנכרי שרי: ויליף שאור דאכילה. כלומר חמץ דגזי לא
יאכל משאור דראייה ומותר חמץו של נכרי אף באכילה ואפי' בפסח
מן התורה: לעולם ר' שמעון היא.
לדמר מדאורייתא לא מיתסר חמץ
אחר זמנו הלכך דנכרי שרי ומיהו
דישראל אסור מקנסא דקנסוהו רבען
משום דעבר צבל יראה: **בשלמא**
לרבה. דאמר טעמא דלשאר דבהנאה
משום קנסא דעבר צבל יראה הוא
היינו דתנא ממני' אסור משום לא
יראה לך: ואודו לטעמייהו. רבה ורז
אחא בר יעקב: מעל חייב קרבן
מעילה דקסרן חמץ דהקדש בפסח
זכ דמים הוא ואפסדיה להקדש כר'
שמעון דאמר חמץ לאחר הפסח מותר
ואע"ג דקנסא קנים א"מ בזמנא של
הדיוט הואיל ועבר עליו צבל יראה
אבל האי דבהתירא שה"י גביה דאמר
מר (לעיל דף ה:) אבל אמה רואה של
אחרים ושל גבוה אחר הפסח הוה
מוציץ ליה גיזרן לישאל ואכלי ליה:
ויש אומרים לא מעל. כדמפרש
דהאיל ומתמידי כרת משום אכילה
פטור מן התשלומין כרבי מנחם
ובמקום שאין קרן אין חומש ואין
מעילה: **אם יוה"כ נשנת.** המדליק
גדיש צויה"כ ומתמידי כרת פטור מן
התשלומין כאילו הדליק בשבת שהוא
מתמידי שנפשו מיתת צ"ד דפשיטא
לן דפטור מלשלם דכתיבי (שמות כא)
ולא יהיה אסון עונש עשה הא אס
אסון יהיה לא יענש עשה יוה"כ
שמיתתו צדי שמים שנכרתים חיי
וצניו אסון הוא קרוי שנא' (בנאשית

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה מן וכו'
כריש שלו עניות. כ"כ וע"ש
דקף ל חמץ גדיה זר
שאלו:
מוסף רש"י
אבל אמה רואה של
אחרים. נבנלין של
אחרים. כגון נכרי ושל
גבוה. אס הקדשים נזקק
הכי (לעיל ה:). היה
עושה את יום הכפורים
כשבת תשלומין.
לפטור המדליק את הגדיש
ציום הכפורים כאילו
הדליק בשבת (בתוכו ל)
דאמר המתמידי כרת פטור
מן התשלומין (קטנן רב)
שבועות גז. אין פודין.
ללהכילן לכלבים אלף
למיתה וטעון קדוה לאחר
מיתה (תורתו פ.י).
רבינו הגאון
הא אמר לאחר זמנו
דישראל נמי שרי בהנאה,
אי ר' יוסי הגלילי כו'.
דאוקמה רב אחא בר יעקב
כו' יהודה, ואמר דר'
יהודה לילף שאור דאכילה
שנאמר שבעת ימים שאור
לא ימצא בבתיכם כי כתיב
אוכל מחממת, וכל
חשיבתו שאור מבתיכם כי
כל אוכל חמץ וגו'. ויליף
האי שאור דאכילה משאור
דרביא שנאמר בלאו יראה
לך שאור, ומפרש בלאו
דריא לך, ודרשינן ביה
שלך אי אמה רואה אבל
אתה רואה של אחרים ושל
גבוה. ובדין הוא דלייתי
במתי' כתי, חמץ של נכרי
שעבר עליו הפסח מותר
באכילה, ובתוך זמנו נמי
מותר בהנאה. ואיירי דבעי
ולאחר זמנו אינו עובר
עליו בלא כלום, ומתי'
דקתני ושל ישראל אסור
לאחר זמנו, קנסא הוא
דקניס ליה, משום דשהיה
גביה ועבר עליה על לא
יראה וכל לא ימצא.
בשלמא לרבא דאוקמה
למתי' כו' שמעון ומושם
דעבר על לא יראה קנסוהו,
היינו דקתני במתי' ושל
ישראל אסור משום
שנאמר לא יראה לך, אפי'
לרב אחא דמוקים כו'
יהודה, משום לא תאכל מבעי ליה למיתא. ומשני רב אחא בר יעקב מי סברת אסיפא דקתני ושל ישראל אסור קאי, לא
אירשא קאי וחייב קתני שגור, שנאמר לא יראה לך שאור, ויליף שאור דאכילה משאור דריאיה כדאמרן. ואודו

למומן^י אבל קדש מומן להקדישן הואיל ומעולם לא קדשו קדושת הגוף כ"ע מודים דפודים והכא משמע דפליגי אפי' בקדושת דמים^ט
ותי' ר"י דה"ק אין פודין מדרבען ואין לתמוה אטו משום חששא דרבען נפקיע מעילה דאורייתא דכיון דאמר רבען אין פודין
ואם שויה ע"כ והא דאמר בהתערבות (זכמי: על:) נמערבו צבור שנעבדה וכו' ככלאס מנאקן^י ומיזין וכל דפטור
והשתא מ"כ דאכיל לנכרי לישאל טריפה אסורה ליה אמי שפיר אפילו למאן דאמר אין פודין דהא ליעו עד שיסתאבו וימכרו
דלא חוו לאכילה^{יא} אבל הכא חוו ללדס אס היו ניכרים דהא רבי עקיבא שרי בזכורות (דף ג.) לזמן נכרי על הככור וזכוחים
כפ' טבול יוס (דף קד.) מוכח שר' עקיבא אסר זכור טריפה צבל מוס להאכיל לנכרי שאפילו העור אסור כשנמא טריפה קודם
הפסח והיכא דשרי לישאל איתקש לצי ולאלף^{יב}: **אין פודין.** תימה לר"י אע"ג דאין פודין נמעול דהא לאחר שנשרף ונעשה אפר יכול
לפדומו^י אבל קדש מומן להקדישן הואיל ומעולם לא קדשו קדושת הגוף כ"ע מודים דפודים והכא משמע דפליגי אפי' בקדושת דמים^ט
ותי' ר"י דה"ק אין פודין מדרבען ואין לתמוה אטו משום חששא דרבען נפקיע מעילה דאורייתא דכיון דאמר רבען אין פודין
ואם שויה ע"כ והא דאמר בהתערבות (זכמי: על:) נמערבו צבור שנעבדה וכו' ככלאס מנאקן^י ומיזין וכל דפטור
והשתא מ"כ דאכיל לנכרי לישאל טריפה אסורה ליה אמי שפיר אפילו למאן דאמר אין פודין דהא ליעו עד שיסתאבו וימכרו
דלא חוו לאכילה^{יא} אבל הכא חוו ללדס אס היו ניכרים דהא רבי עקיבא שרי בזכורות (דף ג.) לזמן נכרי על הככור וזכוחים
כפ' טבול יוס (דף קד.) מוכח שר' עקיבא אסר זכור טריפה צבל מוס להאכיל לנכרי שאפילו העור אסור כשנמא טריפה קודם
הפסח והיכא דשרי לישאל איתקש לצי ולאלף^{יב}: **אין פודין.** תימה לר"י אע"ג דאין פודין נמעול דהא לאחר שנשרף ונעשה אפר יכול
לפדומו^י